

PRORECTOR
ACADEMIAE VVITTENBERGENSIS,
IO. HENRICVS
FEVSTKINGIVS,

S.THEOL.DOCT.EIVSDEMQUE PROFESSOR
PVBL. CONSIST. SACRI ASSESSOR, AVGVSTISSI-
MAE PRINCIPIS ELECTRICIS SAXONIAE CONCIO-
NATOR AVLICVS, ET SEREN. DVC. SAXO
GOTH. CONSILIARIVS ECCLE-
SIASTICVS,

CIVIBVS ACADEMICIS
VIAM AD COELVM VIVAM AC
VIVIFICAM CONTEMPLANDAM
ET CALCANDAM
SISTIT.

(1711)

PROFESSOR
ACADEMIAE VITTEBERGENSIS
IO. HENRICVS
FEVSTINGIVS

STPHOL DOCT. IVS DEMO PROFESSOR
PVBL. CONSUL. SACR. ASSessor. AVOG. 1781
MASTRICIVS ELECTIVS SAXONIAE CONCIQ.
NATOR AVLEV. P. EN. DVC. SAXO.
GOTH. CONSUL. SACR. ECCLE.

13 A 1298

CIVIBVS ACADEMICIS
VIVIAM AD COLIVM VIVIAM AC
VIVIAM CONTEMPANDAM
ET CALANDAM
SISTIT

IA omnino est πρόσφατος καὶ ζῶσα, nova seu recentissi- *Hebr. X. 20.*

ma, VIA viva, & vitam por- tendens atque afferens, quam Christus, Dux salutis nostrae morte sua, resurre- ctione ac ascensione nobis ἐνεκρίμισεν, initiavit, sanctifi-

cavit, atque ad iter ineundum, accessumque insti- tuendum aptam reddidit. VIA alioqui I.) absque hoc *וּפְרָה* *effractore & perruptore* plane invia & in- accessa fuit. Non enim movemur rationibus TAR- NOVII, Theologi alias subacti iudicii, ut emphati- cum hoc nomen, quod Micheas c. II. 13. Christo as- signat, ipsi abrogemus, & de crudeli Assyriorum & Babyloniorum Tyranno intelligamus; neque enim scopus capitis promissionem excludit, quam Prophe- tis post comminationes plerumque subjungere so- lenne est, nec semper adduntur particulae adver- sativae, qualis hic desiderari videbatur. Neque minus idonea est significatio vovulae *וּפְרָה*, quae om- nem cujuscunque generis sit, disruptionem no- tat, imo vel ideo nobis commoda, quoniam ple- rumque significat *perruptionem cum poena hostium conjunctam*: quo enim vocabulo aptius exprimi po- terat illa *ἔργα τοῦ Διαβόλου* i. Joh. III. 8. in- sensissimi hostis mortalium generis, quam per e- jusmodi *effractionem* satis violentam ac fortissi- mam, per Simsonis incredibilem fortitudinem ac robur praefiguratam & adumbratam, cui facilli- mum erat Philistaeorum portas effringere, & po- stes, spoliiorum instar, secum auferre Jud. XVI. 3.

Exercit.

Bibl. p. 439.

) (2

Ita

*Uterque in
Comment.
in Gen. c.
III. 24.*

Ita non minus clausum nobis fuit iter ad coelum,
& gladio Cherubini ancipiti ac evaginato flammeo-
que, (qui maledictionem divinam repraesentabat,
& quem mira metamorphosi GROTIVS & CLE-
RICVS in naphtham sive bitumen ex terra ardens,
& viam ad Paradisum terrestrem praecludens, trans-
mutant) nec non sepimento plane inseparabili legis
rigorosissimae Exod. XIX. 21. 12. adeo impervium fa-
ctum, ut sine ἀρχηγῷ unico salutis Ebr. II. 10. transiri
a nemine potuerit. Ratio hujus rei in proclivi po-
sita, postquam ire ad Deum non placatum, qui ob
justitiam suam immutabilem πῦρ καταλάττον dicitur
Hebr. XII. 29. si vel maxime accessus detur, nihil
aliud sit, quam stipulas offerre flammis consumien-
das. Idcirco summae ac ineffabilis bonitatis divinae
specimen depraedicat Apostolus, quod II.) illa VIA
alias inaccessa & nemini hominum unquam calcanda
facta sit πρὸς Φάτθ, noviter praeparata, aptaque
non solum ad accessum, verum etiam ad ingressum:
Sermo enim est de Sanctuario vitae aeternae, utpo-
te in quod εἰσοδόν, ipsam ingressionem & fruitionem,
et non saltem aliqualem aditum, per sanguinem su-
um Salvator noster acquisivit. Nostris doctrinis con-
formiter hic scribit JACOBVS CAPPELLVS, in aliis
multis novaturiens & partium suarum non oblivio-
sus, dari nobis libertatem ingressus, non solius acces-
sus: Ingressus siquidem metae comprehensoribus, ac-
cessus vero etiam viatoribus in stadio adhuc consti-
tutis competit. Ubi simul modum parandi illam
VIAM describit Apostolus tum ipsa, illa voce πρὸς-
Φάτθ, quae recenter factam mactationem denotat,
ac alia ratione viam salutis non aperiendam diferte
mon-

v. 19.

*in Ep. ad
Hebr. l. c.*

monstrat, quam quidem occisione victimae unice
 sufficientis, nimirum Christi: Hinc manifeste prae-
 terea asserit Paulus, factam esse illam perruptionem
 ἐν τῷ ἀμῶνι ἰησῶ, quae formula aequipollet illi, qua
 alias utitur, διὰ τῆς ἀμῶνι. Eph. I. 7. ut sic facile e-
 luceſcat, non *praeuendo* saltem Ducis instar, sed *pu-
 gnando* etiam, *sanguinem fundendo*, *moriendo pati-
 endoque* illam VIAM a Christo fuisse apertam. Nec
 admitti poterit HAMMONDI paraphrasis, qua ad
 dilucidationem & illustrationem viae majorem prae-
 umbris ac rudimentis Judaicis, a Christo introdu-
 ctam respici vult, nam eadem via salutis Patribus
 V.T. cum nostra fuit, a Christo unice parata, nova-
 que dicitur non in opposito ad VIAM veterem,
 sed ad viam plane inuiam & nunquam alioqui re-
 rendam, nisi a Salvatore & hostium triumphatore
 fuisset asserta & vindicata. Admirabilis sane & di-
 uina prorsus expressio est methodi, quam ad hoc ne-
 gotium peragendum iniit; *Initiavit* enim nobis vi-
 am illam, aut potius *dedicauit*, (hoc namque est
 Graecum ἐνεκαίνισεν) ita illam reddidit usibus nostris
 aptam, ut eam *ingredi* non modo, verum etiam *per-
 gere* in ea usque ad *consecutionem* coelestis haere-
 ditatis liceat, idque ἐν παρρησίᾳ, summa cum fidu-
 cia, vel fidei firmitate, quae nullis exceptionibus pos-
 sit ullatenus labefactari.

inc. X. Hebr.

Facta vero est illa viae salutis initiatio διὰ τοῦ
 καταπέτασμα, per velamen, id est, carnem ipsius.
 Nemo facile dubitaverit, respicere Spiritum S. ad ve-
 lamen, quo distinguebatur Sanctum Sanctorum a re-
 liquis tabernaculi & templi partibus. Velum hoc
 ab Aegyptiis ortum suum traxisse nunquam nobis

Arias Mon-
 tanus An-
 tiq. Judaic.
 L V. Vol. II.

De Leg. persvadebunt SPENCERVS & CLERICVS, quan-
Mos. L. III. doquidem hi potius a Judaeis, quam isti ab Aegy-
Diss. 6. c. 2. ptiis illos ritus petiverunt, quod vel ipsae tempo-
Comm. in rum rationes docent: & ipse divinae praeceptionis
Exod. 26. rigor, qui circa hoc velum speciatim elaborandum
33. nullam aliam voluit figuram exprimi, quam quidem
Mosi in monte monstrata fuisset, Exod. XXVI. 30. 31.
Nova itaque ea figura fuit, non Aegyptiaca, utpote
quam millies viderant Israelitae. Velum vero car-
nem praefigurabat a Filio Dei assumendam, & sce-
nam veluti, in qua plenitudo ejus personaliter ha-
bitaret: Scissio itaque veli, laceratio corporis Chri-
sti fuit, & fractio templi illius Joh. II. 19. satis vio-
lenta & cruenta; Quemadmodum nimirum velo in
tabernaculo ac templo intergerino, quilibet praeter
Pontificem summum arcebatur ab intuitu & ingres-
Matth. su in Sanctum Sanctorum: Scisso vero per miracu-
XXVII. 51. lum illud summum in passione Salvatoris, via satis
lata patebat; Ita per dilacerationem & vulneratio-
nem, imo & solutionem corporis Christi ab anima,
non solum resectio facta est umbrarum ac typorum
antehac satis obscurorum, verum, quod palmarium
est, aperta etiam fuit via in coelum patentissima,
omnibus, quibus alioqui plane erat interdicta. Sic
Patres ecclesiae optimi, sic praestantissimi quique in-
ter doctores purioris coetus rem explanarunt. Ha-
beat nimirum sua sibi ac sociis suis JACOBVS ARMI-
Respons. ad NIVS, cui visum est ab hac via per Christum parata,
Art. X. homines fideles V. T. excludere, nemo enim, vi
Oper. p. 150. protevangeliū in Paradiso promulgati, ab hoc intro-
itu arceretur, quocumque demum tempore aut acta-
te vixerit: nec etiam opus erat, ut idcirco animae
eorum

eorum in loco tertio detentae fuerint, donec illa
via reclusa atque aperta sit, siquidem fides, quae eos
salvabat, in Perruptorem illum unicum, certo ven-
turum in carnem, ferebatur, ita ut ejus sanctissimi
meriti efficacia non minus retro valuerit, quam in
futurum viventibus prospexit. Adeo via haec nihil
aliud est, quam via fidei, cum correlato suo, nimirum
passionis, mortis ac resurrectionis Christi merito, con-
sideratae. His actibus exinanitionis & exaltationis in
assumta carne omnia perfecit, & ita consummavit,
ut sic via ista III.) non sit mortua sed ζῶσα, *viva &
vivens*, ex solo nimirum merito Salvatoris; (non
conciliant opera ipsi vitam, sed vivere eam demon-
strant:.) *Viva*, quoniam objecto nititur vivo, Chri-
sto ex mortuis resuscitato ob justitiam nostram Rom.
IV. 25. *Viva*, quia vivifica, & viae mortis, qua nobis
alias intereundum esset, directe opposita, concilia-
trix & reparatrix vitae cum spiritualis tum aeternae
& nunquam cessaturae. Mortifera postquam facta
est nobis via legis, non sua, (sancta enim est,) sed
nostra culpa ac impotentia servandi. Rom. VII. 12. 13,
Gal. III. 21. unica haec via evangelica superest, *vi-* Dannb. Ho-
vida, imo *vividissime vivax & vivifica*, quoniam dos. p. 480.
ab eo, qui *via & vita* est, tum praeparata nobis,
tum calcata & sanctificata, ut per Spiritus S. vivifi-
ci & illuminantis ac regenerantis gratiam terere
ac emetiri eam nobis libere liceat; nec dubitandum
sit fidelibus de felicissimo illius viae exitu sub mor-
tem ipsam consequendo, ubi Triumphatoris unici
ac vivifici ope per lethum ad laetissimam vitam tran-
situ auspiciatissimo perumpunt. Joh. V. 24.

Haec

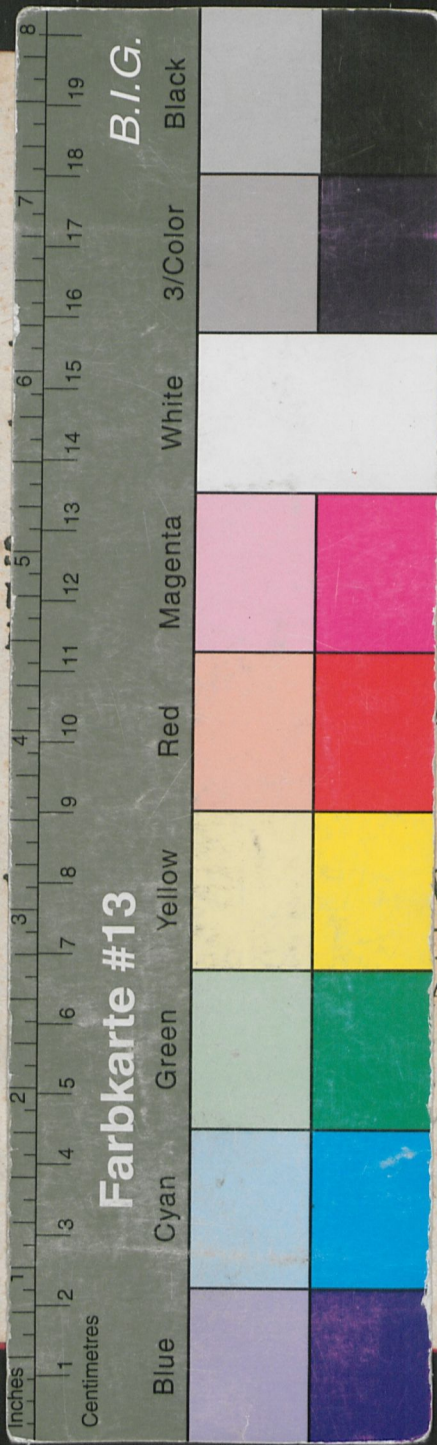
Haec cogitate nobiscum, CIVES ACADEMI-
CI, & in hoc, inter reliqua, momento sedulo pen-
sitando, ferias has Paschales consumere nulli dubi-
tate. Quam viam mactatione & oblatione Christi
in ara crucis sanctissima, ipso denique mortis felici
exitu, resurrectione nempe ejus, praeparatam me-
ministis, ingredi haud recusate, sed voluptatis in-
credibilis loco numerate, si accedere possitis vero
corde, εν πληροφορία πίστεως, plenissima fiducia, & ab-
luti conspersique corde ac mundati a mala consci-
entia, alterque alterum παροξυσμῶν seu incitatione
sinceri amoris & bonorum operum stimulet atque
impellat. Hebr. X. 22. Volupe sit hac via vivifica in-
sequi Christum Ducem, nonnisi ad coelestem vitae
gloriam nos manudentem, imo, quae promissi e-
jus clarissimi ratio est, Joh. XII. 32. ad se attrahentem,
& in coelum portantem Luc. XV. 5. 6. Volupe
sit adspernari seculi luxuriam, & in peccatis mor-
tuorum semitas non calcare, sed Christi solius ve-
stigiis insistere, ac fiducia in eum, in mediis etiam,
quae hinc inde imminere ac minari interitum ui-
dentur, calamitatibus, firmiter ac unice niti. Nec
etiam sit Vobis injucundum, viam, quam praeendo
ad aram monstramus, certatim insequi, & ministris
verbi charissimis, quorum non postremum munus
est, iter ad coelum, viamque ad vitam exponere, vel
uno apposito nummo gratitudinem testari. P. P.

VVittebergae Prid. Fer. I. PASCH. A.O.R.

MDCCXI.

VVITTEBERGAE,
Litteris CHRISTIANI SCHROEDTERI, Acad. Typ.

Farbkarte #13

B.I.G.

CTOR
TENBERGENSIS,
NRICVS
INGIVS,
DEMO. PROFESSOR
SSESSOR, AVGVSTISSI-
SIS SAXONIAE CONCIO-
SEREN. DVC. SAXO
ARIVS ECCLE-
CVS,
ADEMICIS
VM VIVAM AC
TEMPLANDAM
ANDAM
T.

